

บทที่ 3
การวินิจฉัยจ่ายค่ารักษาพยาบาล
ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน
พ.ศ. 2537

เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่และสำนักงานประกันสังคมจังหวัดทุกแห่ง มีหน้าที่ในการดูแลและให้บริการจ่ายเงินทดแทน โดยรับแจ้งเรื่องการประสบอันตรายและสอบข้อเท็จจริง ตลอดจนพิจารณาวินิจฉัยจ่ายเงินทดแทน ซึ่งรวมถึงค่ารักษาพยาบาล เพื่อให้ลูกจ้างได้รับการคุ้มครองสิทธิตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

ในการศึกษาปัญหาอุปสรรคการดำเนินการวินิจฉัยจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้แก่ นายจ้าง ลูกจ้าง และสถานพยาบาลในความตกลง ของสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 1 ตลอดจนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การวินิจฉัย เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา จำเป็นต้องศึกษา วิเคราะห์กระบวนการและขั้นตอนการวินิจฉัยจ่ายค่ารักษาพยาบาลตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.2537 เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาลำดับต่อไป

กระบวนการขั้นตอนการวินิจฉัยเงินทดแทน

งานวินิจฉัยทดแทน มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการทำงานไว้แล้วอย่างชัดเจนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ซึ่งมีองค์ประกอบหลักในการพิจารณาถึงการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนั้นต้องได้รับอันตราย หรือเจ็บป่วยต่อร่างกาย หรือมีผลกระทบต่อจิตใจ หรือถึงแก่ความตาย และสาเหตุของการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนั้นต้องมาจากการทำงานหรือป้องกันรักษาผลประโยชน์ให้แก่ นายจ้าง โดยมีแนวทางและขั้นตอนในการดำเนินการ คือ

เมื่อลูกจ้างได้รับอันตราย หรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน นายจ้างต้องรีบดำเนินการส่งตัวลูกจ้างเข้ารับการรักษาพยาบาลในทันที และนายจ้างต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้ลูกจ้างเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น¹ หลังจากนั้น นายจ้างต้องแจ้งการประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย ต่อสำนักงานประกันสังคมท้องที่ที่ลูกจ้างทำงาน หรือที่นายจ้างมีภูมิลำเนาอยู่ตามแบบแจ้งการประสบ

¹ พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537, มาตรา 13

(กท. 16) ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่นายจ้างทราบหรือควรจะได้ทราบถึงการประสบอันตราย หรืออันตราย เจ็บป่วยนั้น² หรือลูกจ้างสามารถยื่นคำร้องได้เอง เพื่อขอรับเงินทดแทนต่อสำนักงานประกันสังคมท้องที่ที่ลูกจ้างทำงานอยู่ หรือที่นายจ้างมีภูมิลำเนาตามแบบแจ้งการประสบอันตราย (กท. 16) ภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย³

ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 กำหนดให้นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างได้รับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลใดก็ได้ในทันทีที่มีการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย โดยให้นายจ้างหรือลูกจ้างจ่ายค่ารักษาพยาบาลไปก่อน แล้วนำใบเสร็จรับเงินไปเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลคืนจากกองทุนเงินทดแทน ซึ่งวิธีการดังกล่าวทำให้ลูกจ้างได้รับการรักษาพยาบาลในทันทีและสะดวก ทั้งนี้ ไม่จำกัดเฉพาะการเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ลูกจ้างสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลได้ในคลินิกโดยสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาลไปก่อนเช่นกัน ปัญหาก็คือ การให้นายจ้างหรือลูกจ้างสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาลไปก่อน ในบางครั้งนายจ้างหรือลูกจ้างอาจมีเงินไม่เพียงพอที่จะจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ หากการเจ็บป่วยนั้นมีค่าใช้จ่ายสูง

สำนักงานกองทุนเงินทดแทน ได้เล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าว เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้หาวิธีการในการอำนวยความสะดวกให้แก่ นายจ้างและลูกจ้างเพิ่มขึ้น สำนักงานกองทุนเงินทดแทนจึงได้ทำความตกลงกับสถานพยาบาล ให้สถานพยาบาลทำการรักษาพยาบาลแก่ลูกจ้างไปก่อน และเรียกเก็บเงินจากสำนักงานกองทุนเงินทดแทนทีหลัง ซึ่งวิธีการนี้ทำให้เกิดความสะดวกแก่ลูกจ้างมากขึ้น จะมีบ้างในบางครั้งที่ลูกจ้างเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลที่ไม่ได้ทำความตกลงกับสำนักงานกองทุนเงินทดแทน ต้องสำรองจ่ายเงินไปเอง และนำใบเสร็จค่ารักษาพยาบาลมาเบิกคืนที่สำนักงานประกันสังคม

ในการทำความตกลงกับสถานพยาบาล เริ่ม ดำเนินการจากการประกาศรับสมัครสถานพยาบาล⁴ ให้สถานพยาบาลมาทำข้อตกลงลงนามในสัญญา ให้ทำการรักษาพยาบาลแก่

² พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537, มาตรา 48

³ พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537, มาตรา 49

⁴ ระเบียบสำนักงานประกันสังคม ว่าด้วย การจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าทำศพให้แก่ นายจ้าง และค่าทดแทนคราวเดียวเต็มจำนวนหรือเป็นระยะเวลาอย่างอื่น พ.ศ. 2537, หมวด 1 การจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้แก่สถานพยาบาล ลงวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2537

ลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน เพื่อให้ลูกจ้างกลับคืนสู่สภาพเดิมก่อนการเจ็บป่วยให้มากที่สุด โดยไม่ต้องเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลจากลูกจ้างหรือนายจ้าง แต่ให้เรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลจากสำนักงานประกันสังคม⁵ โดยเรียกเก็บในอัตราที่ได้ประกาศไว้ให้ประชาชน ทราบ ตามข้อกำหนดของกระทรวงสาธารณสุข ในประกาศฉบับที่ 3 เรื่อง ชนิดหรือประเภทของการรักษาพยาบาล บริการอื่นของสถานพยาบาลฯ ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2542⁶ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินราคาสำมะโนของกองทุนเงินทดแทน ที่สำนักงานประกันสังคมจัดทำขึ้น⁷ เพื่อควบคุมไม่ให้สถานพยาบาลเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลเกินความจำเป็น

การขอเบิกค่ารักษาพยาบาล ไม่ว่าจะเบิกโดยนายจ้าง ลูกจ้าง หรือสถานพยาบาลใน ความตกลงของกองทุนเงินทดแทน จะต้องผ่านกระบวนการวินิจฉัยเงินทดแทนของเจ้าหน้าที่ วินิจฉัยเงินทดแทน เพื่อพิจารณาว่าลูกจ้างประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานหรือไม่ และลูกจ้างมี สิทธิหรือไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทน ด้วยการตรวจสอบจากเอกสารหลักฐาน และฐานข้อมูลการ ว่าจ้างของสำนักงานประกันสังคม หากลูกจ้างมีสิทธิและมีการขอเบิกค่ารักษาพยาบาล จะพิจารณา จ่ายค่ารักษาพยาบาล ตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ที่กำหนดต่อไป

กระบวนการพิจารณาวินิจฉัยเงินทดแทน มีรายละเอียดและขั้นตอน ดังนี้

1. การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน เจ้าหน้าที่วินิจฉัยจะดำเนินการตรวจสอบเอกสาร หลักฐานตามคู่มือแนวปฏิบัติที่จัดทำไว้โดยสำนักงานกองทุนเงินทดแทน ดังต่อไปนี้⁸

⁵ ประกาศสำนักงานประกันสังคม เรื่อง กำหนดมาตรฐานสถานพยาบาลในความตกลงของกองทุน เงินทดแทน ลงวันที่ 27 เมษายน 2548

⁶ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2542) เรื่อง ชนิดหรือประเภทของการรักษาพยาบาล การบริการอื่นของสถานพยาบาล และสิทธิของผู้ป่วยซึ่งผู้รับอนุญาตจะต้องแสดงตามมาตรา 32 (3) ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2542

⁷ ราคาสำมะโนของกองทุนเงินทดแทน ชุดที่ 2 พ.ศ. 2547

⁸ ฝ่ายพัฒนาระบบเงินทดแทน สำนักงานกองทุนเงินทดแทน “การวินิจฉัย” ใน คู่มือแนวปฏิบัติงาน วินิจฉัยเงินทดแทน ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 (ฉบับปรับปรุง 2) , (กรุงเทพ ฯ : สำนักงาน กองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม 2546), น. 15 – 16

ก. ตรวจสอบแบบแจ้งการประสบอันตราย (กท. 16) โดยการตรวจสอบ ชื่อ เลขบัตรประชาชน วัน เดือน ปี ที่ลูกจ้างเข้าทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ เวลาทำงานปกติ อัตราค่าจ้าง วัน เดือน ปี สถานที่ที่ประสบอันตราย รวมทั้งผลของการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ชื่อ ที่อยู่ของพยาน หรือผู้รู้เห็นเหตุการณ์ เพื่อสรุปว่าเป็นลูกจ้างของสถานประกอบการที่แจ้งการประสบอันตราย ทำงานในตำแหน่งที่สอดคล้องกับการประสบอันตรายหรือไม่ มีพยานซึ่งเป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ รวมถึงการตรวจสอบการลงลายมือชื่อของผู้รับมอบอำนาจ ในกรณีที่เจ้าของกิจการหรือ ผู้มีอำนาจ ทำการมอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจเป็นผู้ลงลายมือชื่อในแบบแจ้งการประสบอันตราย (กท. 16) แทนนายจ้าง ตรวจสอบการลงชื่อของลูกจ้างในฐานะผู้มีสิทธิรับเงินทดแทนเอง หรือผู้มีสิทธิรับเงินทดแทนในกรณีที่ลูกจ้างเสียชีวิต

ข. ตรวจสอบใบรับรองแพทย์ ข้อมูล ชื่อผู้ป่วย วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการรักษา ตรงกับชื่อของลูกจ้างในแบบแจ้งการประสบอันตราย (กท.16) หรือไม่ ประวัติการเจ็บป่วยและอาการของลูกจ้าง ผลการตรวจวินิจฉัยโรค การรักษาและผลการรักษา กำหนดวันหยุดพักรักษาตัวและวันสิ้นสุดการรักษาตัวของลูกจ้าง เพื่อสรุปว่าใบรับรองแพทย์ที่แนบมากับการแจ้งการประสบอันตราย เป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งการรับรองการรักษาพยาบาลของลูกจ้างในการประสบอันตรายในครั้งนี้ และจะนำผลการตรวจ การวินิจฉัยโรค การรักษา ผลการรักษา และกำหนดวันหยุดพักรักษาตัวไปเป็นข้อมูลประกอบการวินิจฉัยต่อไป

2. การวินิจฉัย⁹

เมื่อผ่านขั้นตอนการตรวจแบบและตรวจเอกสารประกอบการยื่นคำขอรับเงินทดแทนว่ามีเอกสารครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว ให้กำหนดเลขที่ประสบอันตรายในแบบแจ้งการประสบอันตราย (กท.16) ซึ่งมีหลักเกณฑ์การกำหนดเลขที่ประสบอันตราย ดังนี้

⁹ เรื่องเดียวกัน, น. 18 – 27

เช่น เลขที่ประสบอันตราย 01 / 49 / 0090 หมายถึง

01 = สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 1

49 = ปี พ.ศ. 2549

0090 = เลขที่รับแจ้งการประสบอันตรายรายที่ 90

ในขั้นตอนต่อไป นำเลขที่ประสบอันตรายของลูกจ้างบันทึกลงบัตรสรุปเรื่องการประสบอันตรายของลูกจ้าง (กท. 8) ซึ่งบัตรนี้จะเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล เป็นสถิติการประสบอันตรายของลูกจ้างแต่ละราย เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดของการประสบอันตรายในแต่ละครั้ง ระบุเวลา วัน เดือน ปี และสถานที่ที่เกิดเหตุ พร้อมระบุสาเหตุของการประสบอันตรายอย่างชัดเจน ในขณะที่เดียวกันบันทึกรายละเอียดลงในคอมพิวเตอร์ เหตุผลที่ต้องบันทึกทั้งบัตรและคอมพิวเตอร์ เนื่องจากเดิมงานของกองทุนเงินทดแทนใช้ระบบ Manual แต่ในปัจจุบันใช้ระบบคอมพิวเตอร์ แต่รายละเอียดหรือลักษณะของการประสบอันตรายบางครั้งบันทึกลงคอมพิวเตอร์ได้ไม่ครบ จึงใช้ระบบคอมพิวเตอร์ควบคู่ไปกับระบบ Manual หลังจากนั้นพนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการวินิจฉัย ซึ่งแยกออกเป็น 2 กรณี ดังนี้

ก. การวินิจฉัยกรณีมีสิทธิ

(1) กรณีการประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน เช่น ลูกจ้างเป็นกรรมกรก่อสร้าง ถูกเหล็กบาดขณะทำงานก่อสร้าง หรือตะปูตำเท้า หรือลูกจ้างเป็นพนักงานปั๊มโลหะ ถูกเครื่องปั๊มโลหะกระแทกมือขณะทำงาน หรือกรณีเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติตามคำสั่งของนายจ้าง หรือป้องกันรักษาประโยชน์ให้แก่นายจ้าง เช่น ลูกจ้างมีบ้านพักอยู่ใกล้โรงงาน เกิดไฟไหม้โรงงานในเวลากลางคืน ลูกจ้างไปช่วยดับไฟที่โรงงานเกิดอุบัติเหตุทำให้ได้รับบาดเจ็บ ถือว่าลูกจ้างประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน เพราะเป็นการป้องกันรักษาผลประโยชน์ให้แก่นายจ้าง เป็นต้น เจ้าหน้าที่สามารถมีคำวินิจฉัยได้ทันที ส่วนกรณีการประสบอันตรายที่ไม่ชัดเจน เช่น เกิดอุบัติเหตุจากยานยนต์ และเป็นอุบัติเหตุนอกสถานที่ทำงาน หรือนอกเวลางาน หรือกรณีลูกจ้างถูกทำร้ายร่างกาย ต้องสอบสวนข้อเท็จจริงหรือขอเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาก่อนมีคำวินิจฉัย

(2) กรณีการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน หมายความว่า การที่ลูกจ้างเจ็บป่วยหรือถึงแก่ความตายด้วยโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงาน หรือเนื่องจากการทำงาน เช่น ผิวหนังอักเสบจากสารเคมี แน่นหน้าอกหายใจไม่สะดวกหรือปวดศีรษะจากการสูดดมสารเคมี

กรณีเหล่านี้ต้องสอบสวนข้อเท็จจริงจนแน่ชัดว่าเป็นการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน จึงสามารถมีคำวินิจฉัยได้

(3) กรณีเป็นโรคเนื่องจากการทำงาน เช่น โรคซิลิโคสิส (Silicosis) คือโรคปอดอักเสบที่เกิดขึ้นจากการสูดฝุ่นละอองของซิลิกา (Silica คือฝุ่นจากหินหรือทราย) เข้าไปในปอด ติดต่อกันเป็นเวลานาน ฝุ่นซิลิกาที่สูดเข้าไปทำให้ปอดอักเสบและมีพังผืดเกิดขึ้น หรือโรคบิสสิโนสิส (Byssinosis) คือ โรคเรื้อรังของระบบการหายใจที่เกิดจากการหายใจเอาฝุ่นหรือใยฝ้าย ป่าน ปอ หรือลินินเข้าไปในปอด อาการของโรค คือ ไอ แน่นหน้าอกและหายใจไม่สะดวก โรคนี้มักเกิดกับผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นต้น กรณีเป็นโรคต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง หรือผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีวเวชศาสตร์ และต้องสอบหาข้อเท็จจริงโดยละเอียดก่อนมีคำวินิจฉัย หากมีข้อสงสัยต้องส่งหาโรคคณะกรรมการการแพทย์

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่วินิจฉัยเรื่องเรียบร้อยแล้ว หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานก็จะมีคำวินิจฉัยว่าลูกจ้างมีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการบันทึกข้อมูลรายละเอียดการประสบอันตรายของลูกจ้างลงในบัตรสรุปเรื่องการประสบอันตรายของลูกจ้าง (กท. 8) ซึ่งบัตรนี้จะเก็บข้อมูลรายละเอียดการประสบอันตรายของลูกจ้างแยกเป็นลูกจ้างรายบุคคล รายละเอียดที่ต้องบันทึกลงบัตรดังกล่าว ประกอบด้วย

- (1) ระบุครั้งที่ที่เข้ารับการรักษายาบาล
- (2) ระบุวันที่ เดือน ปี ที่เข้ารับการรักษายาบาลในแต่ละครั้ง
- (3) ระบุจำนวนเงินที่เข้ารับการรักษายาบาลตามใบแจ้งหนี้ในแต่ละครั้ง และ

ระบุจำนวนค่ารักษายาบาลรวมถึงปัจจุบัน

(4) ในกรณีที่ส่งเรื่องการจ่ายค่ารักษายาบาลเข้าหาโรคคณะกรรมการการแพทย์ ต้องบันทึกมติ ครั้งที่ลงมติ พร้อมวัน เดือน ปี ที่ลงมติของคณะกรรมการการแพทย์ทุกครั้ง

- (5) ในกรณีที่ลูกจ้างประสบอันตรายรุนแรงและเรื้อรัง¹⁰

¹⁰ ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอย่างอื่นซึ่งรุนแรงและเรื้อรัง พ.ศ. 2549 ลงวันที่ 31 มกราคม 2549

การบันทึกค่ารักษาพยาบาลในกรณีที่ลูกจ้างประสบอันตรายรุนแรงและเรื้อรัง ต้องแยกค่าแพทย์ผู้ป่วยใน ตลอดจนค่าห้องและค่าอาหารไว้ในบัตรสรุปเรื่องการประสบอันตรายของลูกจ้าง (กท. 8) เพื่อสามารถจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ตามอัตราที่กำหนดไว้

บันทึกข้อมูลลงระบบคอมพิวเตอร์ เสนอผู้มีอำนาจเพื่อยื่นมติเรื่องและส่งหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอนุมัติให้นายจ้างทราบ

ข. การวินิจฉัยกรณีไม่มีสิทธิ

ในการพิจารณาวินิจฉัย หากพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเรื่องแล้วสรุปข้อเท็จจริงได้ว่า ลูกจ้างมิได้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานให้นายจ้าง หรือไม่ได้มีนิติสัมพันธ์ความเป็นนายจ้างลูกจ้างระหว่างกัน หรือลูกจ้างเสพของมึนเมาหรือสิ่งเสพติดอื่นจนไม่สามารถครองสติได้ หรือจงใจทำให้ตนเองประสบอันตราย หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนเองประสบอันตราย¹¹ จากข้อเท็จจริงดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่จะวินิจฉัยว่าลูกจ้างไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน หรือจากมติของคณะกรรมการการแพทย์ มีมติว่าลูกจ้างไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลเนื่องจากมิได้เป็นโรคซึ่งเกิดจากการทำงาน เป็นต้น ต้องเสนอให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติปฏิเสธ พร้อมส่งหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยเงินทดแทนกรณีไม่มีสิทธิแจ้งให้นายจ้างทราบ

3. การแจ้ง ผลการวินิจฉัย

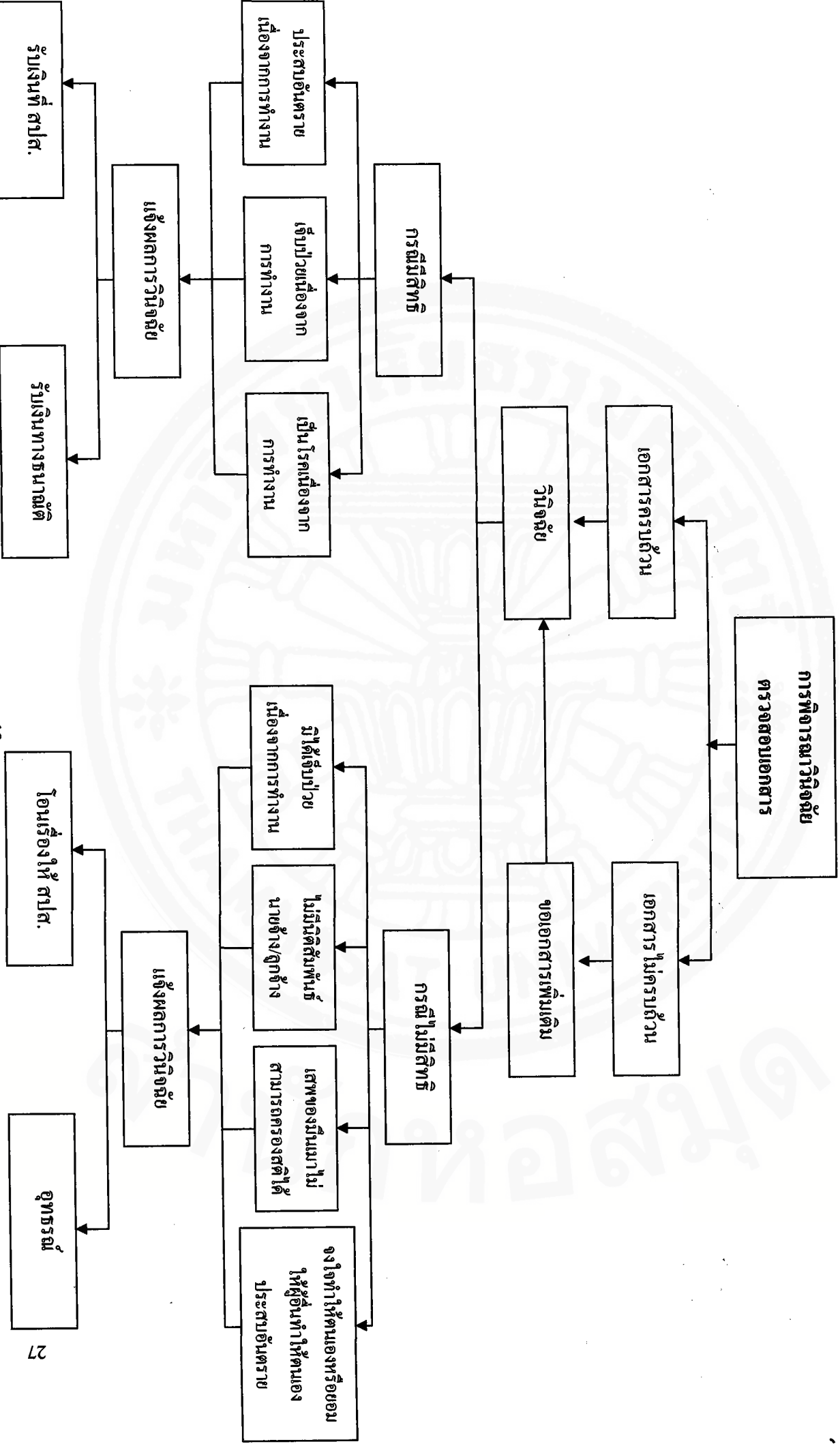
ผลการวินิจฉัยของพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งผลการวินิจฉัยกรณีมีสิทธิ และผลการวินิจฉัยกรณีไม่มีสิทธิ ต้องจัดทำเป็นหนังสือพร้อมแจ้งผลการวินิจฉัยให้นายจ้าง ในหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัยต้องแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ หากผู้ได้รับคำสั่งไม่พอใจผลการวินิจฉัยของพนักงานเจ้าหน้าที่ สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทนภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง หรือคำวินิจฉัยนั้น¹² ผลของการวินิจฉัยกรณีไม่มีสิทธิต้องจัดส่งทางไปรษณีย์โดยลงทะเบียนตอบรับทุกครั้ง ในกรณีที่มายื่นด้วยตนเองให้ลงชื่อรับเอกสารในสำเนาหนังสือแจ้งผลการวินิจฉัย

¹¹ พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537, มาตรา 22

¹² พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537, มาตรา 52

กล่าวโดยสรุป กระบวนการและขั้นตอนการวินิจฉัยเงินทดแทน เป็นกระบวนการวินิจฉัยในเบื้องต้นว่าลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานหรือไม่ อันจะมีผลทำให้ลูกจ้างเกิดสิทธิในการเบิกเงินทดแทน ซึ่งประกอบด้วยค่าทดแทน ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ดังนั้น ในการวินิจฉัยเบื้องต้นจึงถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะถ้าหากเจ้าหน้าที่วินิจฉัยผิดพลาดอาจทำให้ลูกจ้างได้รับความเสียหายคือสิทธิในการรับเงินทดแทน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยเงินทดแทน ซึ่งเป็นปัจจัยภายในตัวบุคลากรผู้ทำหน้าที่วินิจฉัยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง คือ เจ้าหน้าที่วินิจฉัยต้องมีความรู้ความสามารถในการรวบรวมข้อเท็จจริง ความสามารถของแต่ละคนก็ไม่เท่าเทียมกัน ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน มีทัศนคติที่ดีต่อลูกจ้าง นายจ้าง ตลอดจนปัจจัยอื่น ๆ เช่น วุฒิภาวะทางอารมณ์ ต้องมีอารมณ์หนักแน่นสามารถระงับและควบคุมอารมณ์ได้เมื่อถูกลูกจ้างหรือผู้มารับบริการใช้อารมณ์ต่อว่าต่อขาน สำหรับปัจจัยภายนอก บางครั้งเจ้าหน้าที่วินิจฉัยอาจต้องเจอกับกลุ่มผู้มีอิทธิพล หรือนักการเมือง หรือนักข่าว ถ้าเจ้าหน้าที่วินิจฉัยไม่มีประสบการณ์หรือไม่มีความหนักแน่นพออาจทำให้ผลของการวินิจฉัยเบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริงได้ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับการวินิจฉัยเงินทดแทน ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยเงินทดแทนของสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์ ทั้งปัจจัยภายในตัวบุคลากรและปัจจัยภายนอก

แผนภูมิขั้นตอนการวินิจฉัยการประสบอันตราย



ที่มา : คู่มือการวินิจฉัยและจ่ายค่าชดเชยกรณีประสบอันตราย

จากการที่สำนักงานประกันสังคมได้ทำความตกลงลงนามในสัญญากับสถานพยาบาล เมื่อสถานพยาบาลทำการรักษาลูกจ้างและยื่นเรื่องขอเบิกค่ารักษาพยาบาลของลูกจ้างกับสำนักงาน ก่อนจ่ายค่ารักษาพยาบาลเจ้าหน้าที่วินิจฉัยจะต้องทำการวินิจฉัยว่าลูกจ้างรายนั้นเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานหรือไม่ โดยมีขั้นตอนในการยื่นเรื่องขอเบิกค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาล ดังนี้

ขั้นตอนการขอเบิกค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาลในความตกลง

สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 1 มีสถานพยาบาลซึ่งได้ทำข้อตกลงลงนามในสัญญาการเป็นสถานพยาบาลในความตกลงของกองทุนเงินทดแทน ประจำปี 2549 – 2550 จำนวน 4 สถานพยาบาล เป็นสถานพยาบาลของรัฐบาล จำนวน 2 สถานพยาบาล คือ โรงพยาบาลกลาง และ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล เป็นสถานพยาบาลเอกชน จำนวน 2 สถานพยาบาล คือ โรงพยาบาลมิชชั่น และโรงพยาบาลหัวเฉียว สำนักงานประกันสังคมจะพิจารณาจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้กับสถานพยาบาลในความตกลงของกองทุนเงินทดแทน เมื่อสถานพยาบาลทำการรักษาพยาบาลให้แก่ลูกจ้าง และส่งใบแจ้งหนี้เรียกเก็บเงินจากสำนักงานประกันสังคม โดยมีหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการยื่นเบิกค่ารักษาพยาบาล ดังนี้¹³

1. การส่งแบบแจ้งการประสบอันตรายของลูกจ้าง

สถานพยาบาลต้องนำส่งแบบแจ้งการประสบอันตรายเรือเจ็บป่วย (กท. 16) แบบส่งตัวลูกจ้างเข้ารับการรักษายาบาล (กท. 44) พร้อมใบรับรองแพทย์ และใบแจ้งหนี้ค่ารักษาพยาบาล (ถ้ามี) ให้แก่สำนักงานประกันสังคมภายใน 7 วันนับจากวันที่ลูกจ้างเข้ารับการรักษายาบาล เมื่อเจ้าหน้าที่รับแบบต้องดำเนินการวินิจฉัยตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนตามที่กล่าวมาแล้ว และแจ้งผลการวินิจฉัยว่าลูกจ้างประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน และมีสิทธิได้รับเงินทดแทนหรือไม่ และแจ้งผลให้สถานพยาบาลทราบโดยเร็ว

2. การเรียกเก็บเงินค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาล

เมื่อสถานพยาบาลได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยจากสำนักงานประกันสังคม ให้ส่งใบแจ้งหนี้เรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลภายใน 90 วัน นับจากวันที่ลูกจ้างเข้ารับการรักษายาบาล

¹³ เอกสารแนบท้ายข้อตกลงการเป็นสถานพยาบาลในความตกลงของกองทุนเงินทดแทน (ผนวก 3) “แนวปฏิบัติสำหรับสถานพยาบาลในความตกลงของกองทุนเงินทดแทน”, ข้อ 1-12 ในประกาศสำนักงานประกันสังคม เรื่อง รับสมัครสถานพยาบาลเพื่อให้บริการทางการแพทย์แก่ลูกจ้าง ประจำปี พ.ศ. 2549 – 2550 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2548

สำหรับการวินิจฉัยส่งจ่ายค่ารักษาพยาบาล เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาและจ่ายตามอัตราค่ารักษาพยาบาล ตามข้อกำหนดของกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้จะต้องไม่เกินราคาสำมะโนของกองทุนเงินทดแทน ที่สำนักงานประกันสังคมจัดทำขึ้น และต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้กับสถานพยาบาลภายใน 15 วันทำการ นับจากวันที่ได้รับใบแจ้งหนี้ โดยมีขั้นตอนในการพิจารณาดังนี้

หลักเกณฑ์การจ่ายค่ารักษาพยาบาล

ในการพิจารณาจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้แก่นายจ้าง ลูกจ้าง และสถานพยาบาลในความตกลงของกองทุนเงินทดแทน หากนายจ้าง ลูกจ้าง เป็นผู้สำรองจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลไปก่อน จะต้องนำใบเสร็จรับเงินของสถานพยาบาลที่เข้ารับการรักษา พร้อมใบรับรองแพทย์ มายื่นต่อสำนักงานประกันสังคม พร้อมแบบขอรับเงินทดแทน (กท.16)

กรณีสถานพยาบาลในความตกลงของกองทุนเงินทดแทนเป็นผู้ขอเบิกค่ารักษาพยาบาลจะต้องส่งใบแจ้งหนี้และความเห็นแพทย์ผู้รักษาหรือเวชระเบียน ไปยังสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่/จังหวัด ที่สถานประกอบการขึ้นทะเบียนกองทุนเงินทดแทน เมื่อสำนักงานประกันสังคมที่รับผิดชอบได้รับใบแจ้งหนี้ จะต้องตรวจสอบว่านายจ้างได้แจ้งการประสบอันตรายตามแบบ กท.16 เรียบร้อยแล้วหรือไม่ หากนายจ้างยังไม่แจ้ง ต้องประสานงานติดตามให้นายจ้างดำเนินการให้เรียบร้อย

เมื่อเจ้าหน้าที่วินิจฉัยได้รับเอกสารจะดำเนินการตรวจสอบตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การตรวจสอบใบเสร็จรับเงินและใบแจ้งหนี้

ก่อนการวินิจฉัยจ่ายค่ารักษาพยาบาล เจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของใบเสร็จรับเงิน และใบแจ้งหนี้ที่ยื่นเบิก ได้แก่ ตรวจสอบชื่อ ที่อยู่ ของสถานพยาบาลที่ออกใบเสร็จ วัน เดือน ปี ที่ออกใบเสร็จ ชื่อและชื่อสกุลของลูกจ้าง วัน เดือน ปี ที่ลูกจ้างเข้ารับการรักษายาบาล ให้ข้อมูลถูกต้องตรงกันกับแบบแจ้งการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย (กท.16) และใบรับรองแพทย์ เพื่อตรวจสอบว่าเป็นค่ารักษาพยาบาลของลูกจ้างในการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยในครั้งนั้น ใบเสร็จ และใบแจ้งหนี้ ต้องมีรายการค่ารักษาพยาบาล ยอดค่ารักษาพยาบาล จำนวนเงินที่เป็นตัวอักษรและลายมือชื่อของผู้รับเงิน และผู้ออกใบแจ้งหนี้

2. การตรวจสอบระยะเวลาการยื่นเบิก

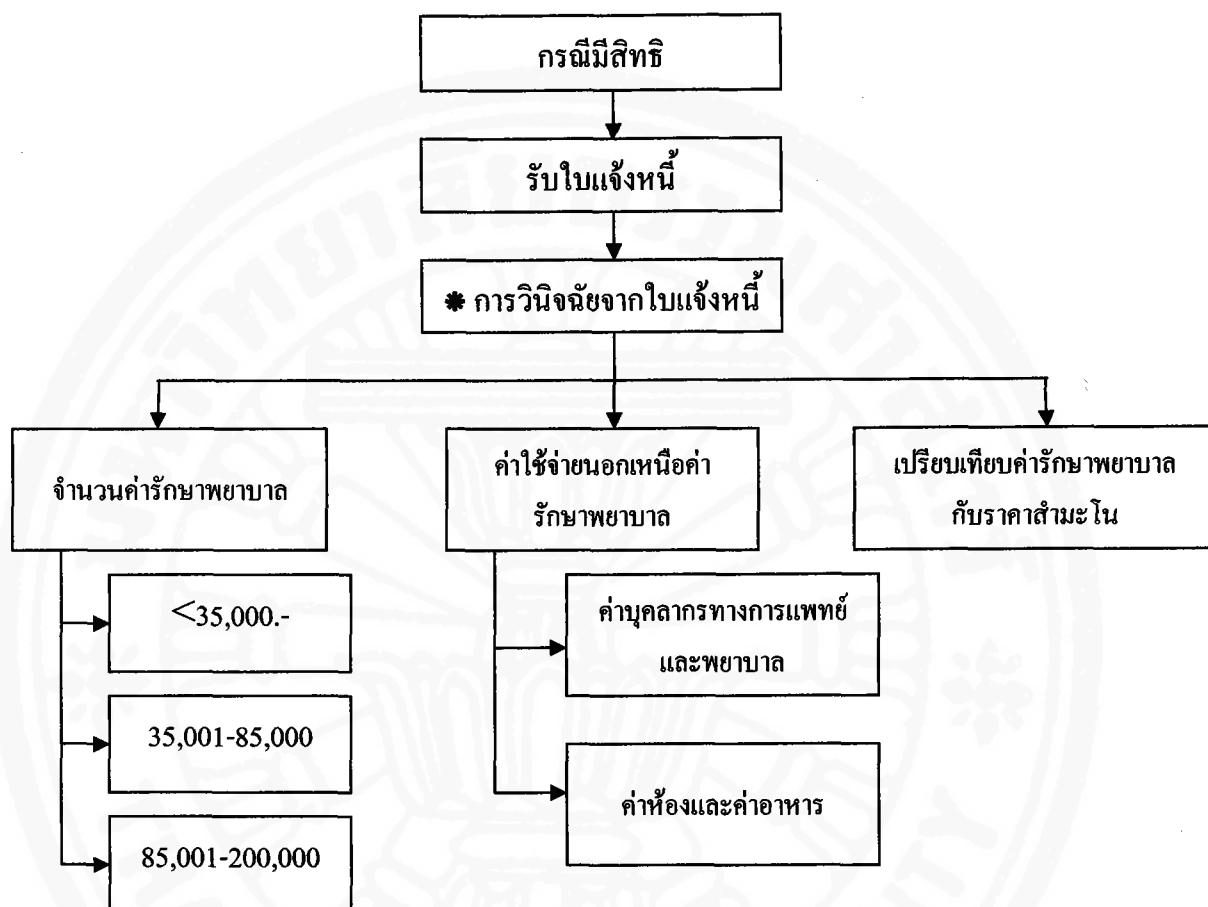
เมื่อเจ้าหน้าที่วินิจฉัยตรวจสอบเอกสารครบถ้วน ถูกต้อง และสมบูรณ์แล้ว จะต้องตรวจสอบวัน เดือน ปี ที่ลูกจ้างเข้ารับการรักษาพยาบาลในใบเสร็จรับเงิน ซึ่งจากวันที่ลูกจ้างเข้ารับการรักษาพยาบาลจะต้องยื่นเบิกไม่เกิน 90 วัน เพื่อป้องกันการยื่นเบิกเกินกำหนด ในกรณีที่มีการยื่นเบิกเกินกำหนด เจ้าหน้าที่วินิจฉัยต้องดำเนินการให้ผู้ยื่นเบิกค่ารักษาพยาบาลทำเรื่องขออนุมัติเพื่อขยายระยะเวลาในการยื่นเบิกค่ารักษาพยาบาลให้ผู้มีอำนาจอนุมัติ

ขั้นตอนการวินิจฉัยค่ารักษาพยาบาล

ในการพิจารณาจ่ายค่ารักษาพยาบาล เมื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเอกสาร รวมทั้งระยะเวลาในการยื่นเบิกค่ารักษาพยาบาลเรียบร้อยแล้ว ในขั้นตอนต่อไปจะเป็นขั้นตอนการตรวจสอบจำนวนค่ารักษาพยาบาล ซึ่งมีขั้นตอนที่ต้องตรวจสอบหลายขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอน เจ้าหน้าที่วินิจฉัยต้องใช้ความละเอียด รอบคอบ และความรู้เกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล เพราะมีทั้งกำหนดจำนวนวงเงินที่จ่ายได้ซึ่งมีถึง 3 ระดับ นอกจากนั้นยังมีค่าใช้จ่ายนอกเหนือค่ารักษาพยาบาล และต้องตรวจสอบอัตราการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลจากราคาสำมะโน เพื่อให้ส่งจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความเป็น แต่ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และในกรณีที่มีข้อสงสัยว่าค่ารักษาพยาบาลนั้นมีความจำเป็นและมีความเหมาะสมหรือไม่ เจ้าหน้าที่ต้องขอรายละเอียดจากแพทย์ผู้ทำการรักษาพยาบาลเพิ่มเติม ¹⁴ โดยมีรายละเอียดรวมทั้งขั้นตอนการจ่ายค่ารักษาพยาบาล ดังนี้

¹⁴ ฝ่ายพัฒนาระบบเงินทดแทน สำนักงานกองทุนเงินทดแทน “การพิจารณาจ่ายค่ารักษาพยาบาล”

แผนภูมิขั้นตอนการวินิจฉัยค่ารักษาพยาบาล



ที่มา : คัดแปลงจากขั้นตอนการวินิจฉัยค่ารักษาพยาบาล เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2550

1. จำนวนค่ารักษาพยาบาล

การตรวจสอบจำนวนค่ารักษาพยาบาลเพื่อจ่ายตามใบแจ้งหนี้ สามารถจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นภายในวงเงิน 3 ระดับ ดังนี้¹⁵

¹⁵ กฎกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดอัตราค่ารักษาพยาบาลที่ให้นายจ้างจ่ายตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 31 มกราคม 2548 ข้อ 2 – ข้อ 4

ก. การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยแต่ละครั้ง จ่ายค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น แต่ไม่เกิน 35,000 บาท

ข. ในกรณีที่ค่ารักษาพยาบาลตามข้อ ก. ไม่เพียงพอ ให้จ่ายค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นเพิ่มอีกไม่เกิน 50,000 บาท สำหรับการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยของลูกจ้างที่มีลักษณะ ตามกฎกระทรวงแรงงาน ลงวันที่ 31 มกราคม 2548 ข้อ 3 คือ มีลักษณะบาดเจ็บรุนแรง เช่น ผ่าตัดเปิดกะโหลกศีรษะ หรือประสบอันตรายจากไฟไหม้ น้ำร้อนลวก จนถึงขั้นสูญเสียผิวหนังลึกถึงหนังแท้เกินกว่าร้อยละสามสิบของร่างกาย

ค. ในกรณีที่ค่ารักษาพยาบาลที่จ่ายตามข้อ ข. ไม่เพียงพอ ให้จ่ายค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นเพิ่มขึ้นอีก ทั้งนี้เมื่อรวมค่ารักษาพยาบาลตามข้อ ก. และข้อ ข. แล้ว ต้องไม่เกิน 200,000 บาท สำหรับการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยของลูกจ้างที่มีลักษณะ ตามกฎกระทรวงแรงงาน ลงวันที่ 31 มกราคม 2548 ข้อ 4 เช่น ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยรุนแรงตามข้อ ข. ตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไป หรือ บาดเจ็บอย่างรุนแรงของระบบสมองหรือไขสันหลังที่จำเป็นต้องรักษาตั้งแต่สามสิบวันติดต่อกัน

2. ค่าใช้จ่ายนอกเหนือค่ารักษาพยาบาล

นอกจากการตรวจสอบจำนวนค่ารักษาพยาบาลเพื่อให้อยู่ในวงเงินที่กำหนด และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎกระทรวงแล้ว เจ้าหน้าที่วินิจัยยังต้องพิจารณาค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ค่ารักษาพยาบาลเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตรา ดังนี้¹⁶

ก. ค่าบุคลากรทางการแพทย์และพยาบาล ไม่เกินร้อยละ 30 ของอัตราสูงสุดที่จ่ายได้ตามจำนวนค่ารักษาพยาบาลที่จ่ายในข้อ 1.

ข. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าห้องและค่าอาหาร ไม่เกินวันละ 700 บาทและไม่เกินร้อยละ 20 ของอัตราสูงสุดที่จ่ายได้ตามจำนวนค่ารักษาพยาบาลที่จ่ายในข้อ 1.

3. เปรียบเทียบค่ารักษาพยาบาลกับราคาสำมะโน

การพิจารณาจ่ายค่ารักษาพยาบาลต้องให้สอดคล้องกับการวินิจฉัยโรค ลักษณะ

¹⁶ เรื่องเดียวกัน, ข้อ 5

อาการและการรักษาในใบรับรองแพทย์ โดยจ่ายค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายไปจริงตามความจำเป็น และตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในประกาศสำนักงานประกันสังคม เรื่อง กำหนดมาตรฐาน สถานพยาบาลในความตกลงของกองทุนเงินทดแทน ที่ให้สถานพยาบาลในความตกลงให้บริการ ทางการแพทย์แก่ลูกจ้างไปก่อนแล้วเรียกเก็บเงินค่ารักษาพยาบาลจากสำนักงานประกันสังคม ภายหลัง นอกจากนั้นยังกำหนดให้สถานพยาบาลต้องเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลในอัตราที่ได้ ประกาศไว้ให้ประชาชนทราบ ตามข้อกำหนดของกระทรวงสาธารณสุข ในประกาศ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2542) เรื่อง ชนิดหรือประเภทของการรักษาพยาบาล การบริการอื่นของสถานพยาบาล และสิทธิ ของผู้ป่วย ฯ ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2542 ทั้งนี้ การเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลตามข้อกำหนด ดังกล่าวจะต้องไม่เกินราคาสำมะโนของกองทุนเงินทดแทนที่สำนักงานประกันสังคมได้จัดทำขึ้น

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบใบแจ้งหนี้ของ สถานพยาบาลที่เรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลของลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาจากหลักเกณฑ์หลาย ชั้น ก่อนพิจารณาออกคำวินิจฉัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) กรณีเป็นค่ารักษาพยาบาลที่จ่ายจริงตามความจำเป็น จ่ายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ไว้ และเป็นไปตามข้อกำหนดของกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ต้องไม่เกินราคาสำมะโนของกองทุน เงินทดแทน เจ้าหน้าที่วินิจฉัยจะพิจารณาวินิจฉัยสั่งจ่ายค่ารักษาพยาบาล

(2) กรณีเป็นค่ารักษาพยาบาลที่จ่ายจริงตามความจำเป็น และจ่ายตามหลักเกณฑ์ เหมือนข้อ (1) แต่ค่ารักษาพยาบาลสูงกว่าราคาในสำมะโนของกองทุนเงินทดแทน เจ้าหน้าที่วินิจฉัย จะพิจารณาตัดค่ารักษาพยาบาลส่วนที่เกินจากราคาสำมะโนออก โดยพิจารณาจ่ายจำนวนตามราคา ในสำมะโนของกองทุนเงินทดแทน

4. การอนุมัติสั่งจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล

เมื่อเจ้าหน้าที่วินิจฉัยเรื่องเสร็จเรียบร้อยแล้ว ถึงขั้นตอนขออนุมัติสั่งจ่ายเงินค่า รักษาพยาบาล เจ้าหน้าที่จะจัดทำเอกสารเสนอผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล โดยออกไปสั่ง จ่ายเงินระบุจำนวนเงินค่ารักษาพยาบาลในใบสั่งจ่ายและบันทึกจำนวนเงินที่สั่งจ่าย พร้อม วัน เดือน ปี ที่จ่าย รายการที่จ่าย และชื่อสถานพยาบาลที่ลูกจ้างเข้ารับการรักษายาบาลในบัตรสรุปเรื่อง (กท. 8) เสนอผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติสั่งจ่าย และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วส่งเรื่องให้ฝ่ายการเงินและบัญชี จ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลต่อไป

ในกรณีที่ลูกจ้างเจ็บป่วยรุนแรงและเป็นโรคเรื้อรัง มีค่ารักษาพยาบาลเกิน 35,000 บาท หรือพิจารณาแล้วยังไม่มีความชัดเจน เจ้าหน้าที่วินิจฉัยจะดำเนินการสรุปเรื่องและรวบรวมเอกสาร หลักฐานส่งเรื่องเข้าหารือคณะกรรมการการแพทย์ และแจ้งให้สถานพยาบาลทราบเนื่องจากต้อง รอผลจากคณะกรรมการการแพทย์ เมื่อได้รับผลการพิจารณาหรือมติของคณะกรรมการการแพทย์

เจ้าหน้าที่จะวินิจฉัยสั่งจ่ายค่ารักษาพยาบาลตามมติของอนุกรรมการการแพทย์ดังกล่าว และดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีเข้ามามีส่วนร่วมในการจ่ายเงิน โดยแบ่งแยกหน้าที่กันดังนี้

ด้านเจ้าหน้าที่วินิจฉัย

(1) บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการจ่ายค่ารักษาพยาบาลลงในบัตรสรุปเรื่องการประสบอันตรายของลูกจ้าง (กท. 8) การบันทึกค่ารักษาพยาบาลต้องแยกค่าแพทย์ผู้ป่วยใน ตลอดจนค่าห้องและค่าอาหารไว้ เพื่อให้สามารถจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ตามอัตราที่กำหนดไว้

(2) บันทึกข้อมูลลงระบบคอมพิวเตอร์ การบันทึกค่ารักษาพยาบาลจะบันทึกเฉพาะยอดที่สามารถจ่ายได้ โดยได้ตัดยอดที่เกินสิทธิจากราคาส้มมะโนออกเรียบร้อยแล้ว

(3) พิมพ์ใบสั่งจ่าย กรณีจ่ายให้สถานพยาบาลในความตกลงจะแยกเป็นแต่ละสถานพยาบาล ตามเลขที่ประสบอันตรายของลูกจ้างแต่ละคนพร้อมใบแจ้งหนี้แยกเป็นชุด ๆ จัดส่งให้ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เพื่อเตรียมจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้กับนายจ้าง ลูกจ้างและสถานพยาบาลต่อไป

ด้านเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

เมื่อได้รับเอกสารข้อ (3) จากเจ้าหน้าที่วินิจฉัย เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีจะตรวจสอบใบเสร็จรับเงินกับใบสั่งจ่ายให้ถูกต้อง กรณีจ่ายเงินให้แก่สถานพยาบาลในความตกลงจะจัดแยกเป็นแต่ละสถานพยาบาล และจัดแยกเป็นสถานพยาบาลที่มารับค่ารักษาพยาบาลด้วยตนเองที่สำนักงาน และสถานพยาบาลที่ต้องการรับค่ารักษาพยาบาลทางไปรษณีย์ จากนั้นเป็นขั้นตอนการดำเนินการจ่ายเงินซึ่งเป็นหน้าที่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

การแสดงความจำนงขอรับเงินของสถานพยาบาล สามารถรับด้วยตนเองที่สำนักงาน ประกันสังคมในพื้นที่ที่ส่งใบแจ้งหนี้เรียกเก็บเงิน หรือขอรับทางไปรษณีย์ โดยมีรายละเอียดและขั้นตอน ดังนี้

สถานพยาบาลที่แจ้งความจำนงรับเงินค่ารักษาพยาบาลที่สำนักงาน

เป็นขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

(1) พิมพ์ใบสำคัญรับเงินแยกเป็นแต่ละสถานพยาบาล ๆ ละ 1 ใบ ในใบสำคัญรับเงินของแต่ละสถานพยาบาลจะรวมใบแจ้งหนี้ทุกใบ ของลูกจ้างทุกคนที่เข้ารับการรักษาพยาบาลและมีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน

(2) เขียนเช็คสั่งจ่ายแต่ละสถานพยาบาลตามใบสำคัญรับเงิน ระบุจำนวนเงินตามใบสำคัญรับเงินแต่หักภาษีเงินได้ไว้ 1 %

(3) เจ้าหน้าที่สถานพยาบาลลงชื่อรับเงินในใบสำคัญรับเงิน พร้อมรับเช็คส่งจ่าย
สถานพยาบาล

(4) สถานพยาบาลออกใบเสร็จรับเงินให้สำนักงานตามจำนวนเงินก่อนหักภาษีเงิน
ได้ ณ ที่จ่าย

สถานพยาบาลที่แจ้งความจํารับเงินค่ารักษาพยาบาลทางไปรษณีย์

การดำเนินการของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

(1) พิมพ์ใบสำคัญรับเงินแยกเป็นแต่ละสถานพยาบาล ๆ ละ 1 ใบ ในใบสำคัญรับเงิน
ของแต่ละสถานพยาบาลจะรวมใบแจ้งหนี้ทุกใบ ของลูกจ้างทุกคนที่เข้ารับการรักษายาบาลและมี
สิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนเงินทดแทน

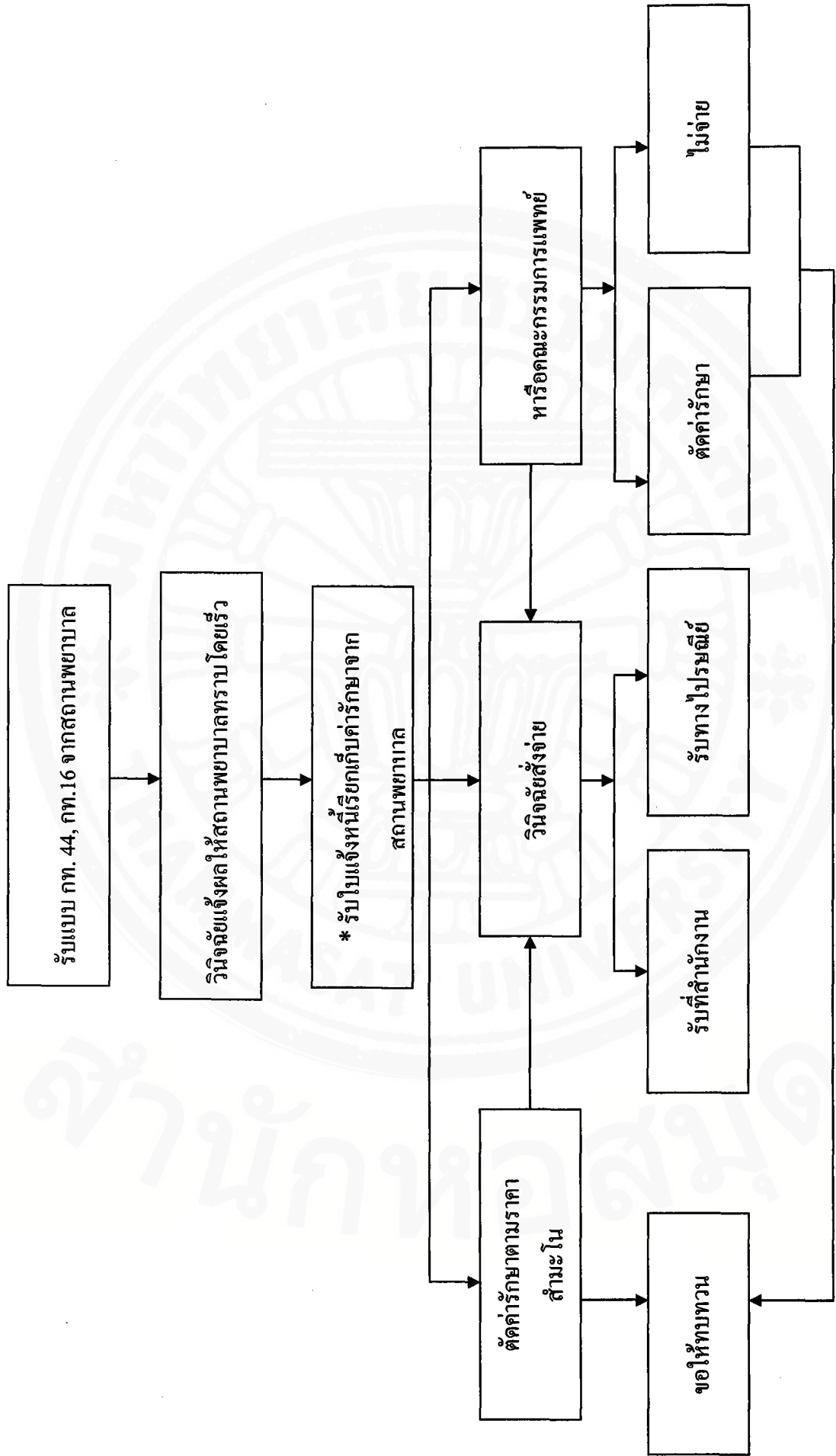
(2) เขียนเช็คส่งจ่ายแต่ละสถานพยาบาลตามใบสำคัญรับเงิน ระบุจำนวนเงินตาม
ใบสำคัญรับเงินแต่หักหักภาษีเงินได้ไว้ 1 % วันที่ที่ลงในเช็คเป็นวันที่เดียวกันกับวันที่ใบสำคัญ
รับเงิน

(3) ส่งเช็คให้สถานพยาบาลทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

(4) รอรับใบเสร็จรับเงินจากสถานพยาบาลทางไปรษณีย์

เมื่อสถานพยาบาลได้รับเช็คค่ารักษาพยาบาลตามจำนวนที่เจ้าหน้าที่วินิจฉัยดำเนินการ
สถานพยาบาลจะออกใบเสร็จรับเงินส่งให้สำนักงานประกันสังคมทางไปรษณีย์ เจ้าหน้าที่การเงิน
และบัญชีจัดเก็บใบเสร็จรับเงินรวมกับใบแจ้งหนี้ค่ารักษาพยาบาล โดยจัดแยกตามรายชื่อแต่ละ
สถานพยาบาล

แผนภูมิขั้นตอนการจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้กับสถานพยาบาลในความตกลงของกองทุนเงินทดแทน



● กรณีเอกสารครบถ้วนสมบูรณ์ จากวันรับใบแจ้งหนี้ถึงวันจ่ายเงิน ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน

● ที่มา : คัดแปลงจากขั้นตอนการขอเบิกค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาล เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2550

งานวินิจฉัยจ่ายสิทธิประโยชน์ให้ลูกจ้าง เป็นงานหลักของสำนักงานประกันสังคม ไม่ว่าจะเป็นสิทธิประโยชน์ทดแทนของกองทุนประกันสังคม หรือของกองทุนเงินทดแทน เจ้าหน้าที่วินิจฉัยเงินทดแทนจึงมีบทบาทสำคัญในการทำงาน จำเป็นต้องมีความละเอียด รอบคอบ ในขณะเดียวกันต้องให้บริการด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม ทั้งนี้ สำนักงานประกันสังคมได้ให้ความสำคัญกับงานให้บริการแก่ลูกจ้าง ผู้ประกันตน เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจสูงสุด

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันงานวินิจฉัยเงินทดแทนยังประสบกับปัญหาอยู่หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการวินิจฉัยจากข้อเท็จจริงว่า ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานหรือไม่ นอกจากการตรวจสอบจากข้อเท็จจริงของการเจ็บป่วยแล้ว ยังต้องใช้หลักฐานประวัติการรักษาพยาบาลของลูกจ้างจากเวชระเบียน ประกอบประวัติการทำงาน เพราะการวินิจฉัยว่าลูกจ้างมีสิทธิหรือไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทนจะมีผลกระทบโดยตรงต่อตัวลูกจ้าง เพราะทำให้ลูกจ้างเกิดสิทธิหรือเสียสิทธิต่อเงินทดแทนที่พึงได้รับ ในขณะเดียวกันจะเป็นผลกระทบโดยอ้อมต่อนายจ้างหรือสถานประกอบการ ถ้าการวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่ทำให้ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเงินทดแทน จะไปกระทบต่อนายจ้างโดยอ้อมคือ อาจให้นายจ้างต้องจ่ายเงินสมทบในอัตราเพิ่มขึ้น ในทางกลับกัน ถ้าการวินิจฉัยว่าลูกจ้างไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทน จะมีผลกระทบต่อนายจ้างในทางบวกคือ อาจทำให้นายจ้างจ่ายเงินสมทบในอัตราที่ลดลง ดังนั้น ผลการวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่ไม่ว่าจะออกมาอย่างไรจะต้องมีผลกระทบไปในทางตรงกันข้ามระหว่างนายจ้างและลูกจ้างเสมอ

ในด้านสถานพยาบาลในความตกลงของกองทุนเงินทดแทนที่รับรักษาตัวของลูกจ้าง เมื่อสถานพยาบาลรักษาโดยไม่เรียกเก็บเงินจากนายจ้างและลูกจ้าง แต่นำใบแจ้งหนี้ค่ารักษาพยาบาลมาเรียกเก็บเงินจากกองทุนเงินทดแทน หากเจ้าหน้าที่วินิจฉัยว่าลูกจ้างมิได้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ก็ไม่สามารถจ่ายค่ารักษาพยาบาลที่สถานพยาบาลเรียกเก็บตามใบแจ้งหนี้ได้ ต้องปฏิเสธใบแจ้งหนี้ดังกล่าว ดังนั้น การวินิจฉัยถึงสิทธิของลูกจ้างจะมีผลกระทบทั้งต่อนายจ้างซึ่งเป็นเจ้าของเงินกองทุนเงินทดแทน ต่อสถานพยาบาลซึ่งได้ตกลงทำสัญญากับกองทุนเงินทดแทนที่รับผิดชอบค่ารักษาพยาบาลของลูกจ้างแทนนายจ้างและกองทุนเงินทดแทนไปแล้ว ต่อตัวลูกจ้างเองซึ่งกระทบโดยตรง จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่วินิจฉัยมีบทบาทสำคัญต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมถึงกองทุนเงินทดแทนซึ่งเป็นผู้ดูแลเงินแทนนายจ้างด้วย เจ้าหน้าที่วินิจฉัยต้องมีความรู้ความสามารถ มีเทคนิคในการทำงาน มีความสามารถในการรวบรวมข้อเท็จจริง มีความรู้ในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นอกเหนือจากนั้นยังต้องใช้ความรู้ในด้านศัพท์ในทางการแพทย์ โรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในแต่ละกิจการของนายจ้าง นอกจากมีความรู้แล้วยังต้องมีประสบการณ์ในการทำงานพอสมควร มีทักษะในการตัดสินใจ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ใช้

แรงงาน ต้องมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อต้องพบกับสถานการณ์ที่คับขัน ปัจจุบันภายในจึงถือเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งตัวเจ้าหน้าที่วินิจัย

นอกเหนือจากการวินิจัยที่ทำให้ลูกจ้างเกิดสิทธิหรือเสียสิทธิแล้ว การวินิจัยส่งจ่าย ค่ารักษาพยาบาลให้สถานพยาบาลก็ถือเป็นส่วนสำคัญเช่นกัน เพราะการจ่ายค่ารักษาพยาบาลของ กองทุนเงินทดแทนนอกจากจะเป็นระบบจ่ายตามใบเสร็จ (Fee for Service) แล้ว ในการพิจารณา จ่ายค่ารักษาพยาบาลแต่ละยอดตามใบแจ้งหนี้แต่ละใบนั้นต้องดูให้เป็นไปตามกฎกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดอัตราค่ารักษาพยาบาลที่ให้นายจ้างจ่ายที่กำหนดให้ค่าบุคลากรทางการแพทย์ต้องไม่เกินร้อยละสามสิบของค่ารักษาพยาบาล และค่าห้อง ค่าอาหารต้องไม่เกินวันละเจ็ดร้อยบาท และไม่ เกินร้อยละยี่สิบของค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วยังต้องนำยอดค่ารักษาพยาบาลแต่ละ ยอดมาเทียบเคียงกับราคาตามราคาสำมะโน ค่ารักษาจำนวนที่เกินราคาสำมะโนต้องตัดทิ้ง เจ้าหน้าที่วินิจัยต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและระมัดระวัง ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด เพราะจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของสถานพยาบาล และความมีประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ และสำนักงาน